

28-1-70

27
86

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δευ. 1969/4 Χρον. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Π. ΠΕΛΕΘΝΑ...
(παλαιότερον ὄνομα: Χάρμιναι...), Ἐπαρχίας... Ἑορδαίας,
Νομοῦ... Κοζάνης.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Καθε-
στῆς. Παύλος.. ἐπάγγελμα διδασκαλος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Π. Πελεθναί - Ἑορδαίας.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. (1) ἔτ.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Σταματιάδης.. Σταματίας
τοῦ Χρίστου.....
ἡλικία... 69... γραμματικαὶ γνώσεις... 5ης Δημοτικῆς.
τόπος καταγωγῆς Τ. Καταίτσα
Ἀκατοδινῆς.. Θεσσαλίας.. (1924).....
β) Βασιλεία.. Μουσοφίης τοῦ εὐκ. τοῦ Σπυρίδους
1923.

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖα ἀγροτικὰ περιοχὰ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖα διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Ἐπὶ ἤρχον... μάλιστα χωρίζεται!
.....
Ἐπὶ ἤρχον αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ;
2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
εἰς φυσικά... πρόσωπα.....
3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Διατηρεῖ αὐτὸν πατέρα... αὐτοὶ... διατεμετα.
μετακινῶν... τὴν... τὴν... τὴν... μετὰ... τὴν... δάμνον

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως, εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *εἰς ἀμφοτέρας ταύτας εἰς αὐτὰς... ἢ... καὶ... εἰς... γεωργίαν... κτηνοτροφίαν...*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *καὶ...*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ με ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *ὡς ἄτομα... καὶ... ὡς... οἰκογένειαι...*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

ἑδραῖοι... μισακάτορες... πτωχοὶ... καὶ... ἄλλοι...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; *ἐν ὑφ' ἑτέρῳ...*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

ἐχρησιμοποιοῦντο... περὶ... τοῦ... πρὸς... καὶ... ἐν... (ὑπηρετεῖς)...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *ἐχρησιμοποιοῦντο...*

οἱ... (τετραμῖαι)...

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τύπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; *ἐλ... τα... περὶ... χωρεῖ...*

.....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *ὡς... καὶ... (σιδηρουργοί),...*

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Ἀρεναὶ δὲ... ἐξ ἡαὶ καπο... δια... γω...
... αἰ...
... πο...
... δια...
... αἰ...

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας; 6/10.10.1942. χωριόν... κερ. τὸ... 1942. καὶ ἀρτεύον.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; . Πρὸ 20 εἰς 25 εἰς 30 εἰς 40 εἰς 50 εἰς 60 εἰς 70 εἰς 80 εἰς 90 εἰς 100 εἰς 110 εἰς 120 εἰς 130 εἰς 140 εἰς 150 εἰς 160 εἰς 170 εἰς 180 εἰς 190 εἰς 200 εἰς 210 εἰς 220 εἰς 230 εἰς 240 εἰς 250 εἰς 260 εἰς 270 εἰς 280 εἰς 290 εἰς 300 εἰς 310 εἰς 320 εἰς 330 εἰς 340 εἰς 350 εἰς 360 εἰς 370 εἰς 380 εἰς 390 εἰς 400 εἰς 410 εἰς 420 εἰς 430 εἰς 440 εἰς 450 εἰς 460 εἰς 470 εἰς 480 εἰς 490 εἰς 500 εἰς 510 εἰς 520 εἰς 530 εἰς 540 εἰς 550 εἰς 560 εἰς 570 εἰς 580 εἰς 590 εἰς 600 εἰς 610 εἰς 620 εἰς 630 εἰς 640 εἰς 650 εἰς 660 εἰς 670 εἰς 680 εἰς 690 εἰς 700 εἰς 710 εἰς 720 εἰς 730 εἰς 740 εἰς 750 εἰς 760 εἰς 770 εἰς 780 εἰς 790 εἰς 800 εἰς 810 εἰς 820 εἰς 830 εἰς 840 εἰς 850 εἰς 860 εἰς 870 εἰς 880 εἰς 890 εἰς 900 εἰς 910 εἰς 920 εἰς 930 εἰς 940 εἰς 950 εἰς 960 εἰς 970 εἰς 980 εἰς 990 εἰς 1000 εἰς 1010 εἰς 1020 εἰς 1030 εἰς 1040 εἰς 1050 εἰς 1060 εἰς 1070 εἰς 1080 εἰς 1090 εἰς 1100 εἰς 1110 εἰς 1120 εἰς 1130 εἰς 1140 εἰς 1150 εἰς 1160 εἰς 1170 εἰς 1180 εἰς 1190 εἰς 1200 εἰς 1210 εἰς 1220 εἰς 1230 εἰς 1240 εἰς 1250 εἰς 1260 εἰς 1270 εἰς 1280 εἰς 1290 εἰς 1300 εἰς 1310 εἰς 1320 εἰς 1330 εἰς 1340 εἰς 1350 εἰς 1360 εἰς 1370 εἰς 1380 εἰς 1390 εἰς 1400 εἰς 1410 εἰς 1420 εἰς 1430 εἰς 1440 εἰς 1450 εἰς 1460 εἰς 1470 εἰς 1480 εἰς 1490 εἰς 1500 εἰς 1510 εἰς 1520 εἰς 1530 εἰς 1540 εἰς 1550 εἰς 1560 εἰς 1570 εἰς 1580 εἰς 1590 εἰς 1600 εἰς 1610 εἰς 1620 εἰς 1630 εἰς 1640 εἰς 1650 εἰς 1660 εἰς 1670 εἰς 1680 εἰς 1690 εἰς 1700 εἰς 1710 εἰς 1720 εἰς 1730 εἰς 1740 εἰς 1750 εἰς 1760 εἰς 1770 εἰς 1780 εἰς 1790 εἰς 1800 εἰς 1810 εἰς 1820 εἰς 1830 εἰς 1840 εἰς 1850 εἰς 1860 εἰς 1870 εἰς 1880 εἰς 1890 εἰς 1900 εἰς 1910 εἰς 1920 εἰς 1930 εἰς 1940 εἰς 1950 εἰς 1960 εἰς 1970 εἰς 1980 εἰς 1990 εἰς 2000 εἰς 2010 εἰς 2020 εἰς 2030 εἰς 2040 εἰς 2050 εἰς 2060 εἰς 2070 εἰς 2080 εἰς 2090 εἰς 2100 εἰς 2110 εἰς 2120 εἰς 2130 εἰς 2140 εἰς 2150 εἰς 2160 εἰς 2170 εἰς 2180 εἰς 2190 εἰς 2200 εἰς 2210 εἰς 2220 εἰς 2230 εἰς 2240 εἰς 2250 εἰς 2260 εἰς 2270 εἰς 2280 εἰς 2290 εἰς 2300 εἰς 2310 εἰς 2320 εἰς 2330 εἰς 2340 εἰς 2350 εἰς 2360 εἰς 2370 εἰς 2380 εἰς 2390 εἰς 2400 εἰς 2410 εἰς 2420 εἰς 2430 εἰς 2440 εἰς 2450 εἰς 2460 εἰς 2470 εἰς 2480 εἰς 2490 εἰς 2500 εἰς 2510 εἰς 2520 εἰς 2530 εἰς 2540 εἰς 2550 εἰς 2560 εἰς 2570 εἰς 2580 εἰς 2590 εἰς 2600 εἰς 2610 εἰς 2620 εἰς 2630 εἰς 2640 εἰς 2650 εἰς 2660 εἰς 2670 εἰς 2680 εἰς 2690 εἰς 2700 εἰς 2710 εἰς 2720 εἰς 2730 εἰς 2740 εἰς 2750 εἰς 2760 εἰς 2770 εἰς 2780 εἰς 2790 εἰς 2800 εἰς 2810 εἰς 2820 εἰς 2830 εἰς 2840 εἰς 2850 εἰς 2860 εἰς 2870 εἰς 2880 εἰς 2890 εἰς 2900 εἰς 2910 εἰς 2920 εἰς 2930 εἰς 2940 εἰς 2950 εἰς 2960 εἰς 2970 εἰς 2980 εἰς 2990 εἰς 3000 εἰς 3010 εἰς 3020 εἰς 3030 εἰς 3040 εἰς 3050 εἰς 3060 εἰς 3070 εἰς 3080 εἰς 3090 εἰς 3100 εἰς 3110 εἰς 3120 εἰς 3130 εἰς 3140 εἰς 3150 εἰς 3160 εἰς 3170 εἰς 3180 εἰς 3190 εἰς 3200 εἰς 3210 εἰς 3220 εἰς 3230 εἰς 3240 εἰς 3250 εἰς 3260 εἰς 3270 εἰς 3280 εἰς 3290 εἰς 3300 εἰς 3310 εἰς 3320 εἰς 3330 εἰς 3340 εἰς 3350 εἰς 3360 εἰς 3370 εἰς 3380 εἰς 3390 εἰς 3400 εἰς 3410 εἰς 3420 εἰς 3430 εἰς 3440 εἰς 3450 εἰς 3460 εἰς 3470 εἰς 3480 εἰς 3490 εἰς 3500 εἰς 3510 εἰς 3520 εἰς 3530 εἰς 3540 εἰς 3550 εἰς 3560 εἰς 3570 εἰς 3580 εἰς 3590 εἰς 3600 εἰς 3610 εἰς 3620 εἰς 3630 εἰς 3640 εἰς 3650 εἰς 3660 εἰς 3670 εἰς 3680 εἰς 3690 εἰς 3700 εἰς 3710 εἰς 3720 εἰς 3730 εἰς 3740 εἰς 3750 εἰς 3760 εἰς 3770 εἰς 3780 εἰς 3790 εἰς 3800 εἰς 3810 εἰς 3820 εἰς 3830 εἰς 3840 εἰς 3850 εἰς 3860 εἰς 3870 εἰς 3880 εἰς 3890 εἰς 3900 εἰς 3910 εἰς 3920 εἰς 3930 εἰς 3940 εἰς 3950 εἰς 3960 εἰς 3970 εἰς 3980 εἰς 3990 εἰς 4000 εἰς 4010 εἰς 4020 εἰς 4030 εἰς 4040 εἰς 4050 εἰς 4060 εἰς 4070 εἰς 4080 εἰς 4090 εἰς 4100 εἰς 4110 εἰς 4120 εἰς 4130 εἰ

1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Είς ποία κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;

Ποιος κατασκεύαζε τὸ ἄρτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ ; .. ἐχρησίμευον αὐτὸ τὸ θεῖον

(βιβληράριο) το παράθερο, το στο μαγευτικό
αξάν. οι βιβληράριοι. (βιβληράριος).....

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) εκάστου τύπου σιδηρού άρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2. 5. 8.

3. Подручник. 6. Тафнон. Журналист.....

2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει;) *Απρ. 705... 1956*

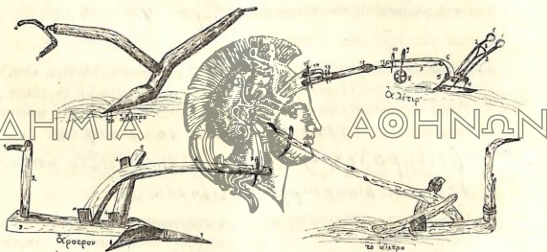
3) Μηχανή θέρεισμού Από το 1960

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ 19.60

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. Εἰς ποῖα. ζυγουργοί.....
(μοχλοί)...εἰς. ζῶγον...ὄνομα. αὐτοῦ.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποίαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
νιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷ-
ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. χειρολαβή.....	6. ζέβες.....	11.
2. κουτσουρά.....	7. γράνι.....	12.
3. ὕψι.....	8. καλὸν ρι.....	13.
4. ταμπάν.....	9. φτερό.....	14.
5. ζυγόν.....	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου.....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

Ἦτο κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

ἤτοι τα εργατερω... εἰς οτι χρησιμοποιεῖται.....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλοι ζῶον, δηλ.,
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. βοες. καὶ ἵπποι. καὶ ἡμίονοι. ὄνοι.

β) Ἐχρησιμοποιούντο (ἢ χρησιμοποιούνται) διὰ τὸ ὄργανον δύο
ζῳᾶ ἢ ἓν; .. Εἰναι δύο .. Εἰναι ἓν .. Ἐξ .. ὡς .. ὅτι ..

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;

Colours of common flowers.....

ὅς γὰρ ἐκ τοῦ εὐδαιμονίου ἀλλήτρι καὶ
ἀπο τοῦ δοῖός τε καὶ.

Σχεδιάσατε την μορφή του παλαιότερου και του σημερινού
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζέ-
λια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

- 10) Σχεδιάσατε ιδιαίτέρως την μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρῖκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργανο ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

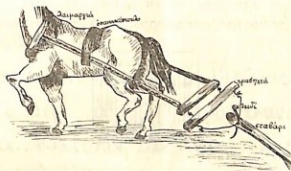
Έχετε μουσική:

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργανο δι' ἑνὸς ζώου ;

Πώς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Εὐ. 289b*
 διαφορετικῶς... *Εὐ. 289... ζεύξεται... 2... ζύων...*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

.....ὡς ἡ υακω τρω εἰμονιζομένη.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; ὁ, ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποία ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας δυνάμει τοῦ ἀγροῦ.

.....ἐκτελεσμένην ἄνθρωπος καὶ ὑπηρετῆς.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλιναν ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Διὰ ξυλίνου ξυχαδ.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

.....ἐξήτετο διὰ ξυλίνου ξυχαδ.....

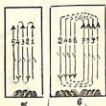
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Τὰ βόδια συνήθως ἄρουν σχοινίου ἐντὸς ὧν ἐκ ὑποδοῖνα ζῶα διὰ σχοινίου.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς έγινετο παλαιότερον (επίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Τὰ ὄργανα ἐκτετα... ἀνέχουσιν τὰ ἀπόρροια
ταῖς περὶ ἐκτετα... καὶ τὰ τὸν

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) :

Σημειώσατε με το σημείον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὁργανῶν τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὁργανοῦ σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργανο τοῦ ἀγροῦ εἶναιτο (ἢ γίνετο ἀκόμη) εἰς λαοῖδας (δηλ. σπορὴς ἢ σπορίαις, ντάιαις, σταίαις, μεσθράδαις, κ.λ.π.); ἐχίχεται κατὰ θορίεις κατὰ χίμυρα
δηχθὲν πεπάρχει.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά) ; με ἀὺλακιάν ; Ναι... Α.αυ-

[illegible]

- 6) Πού υπάρχει ή συνθήχεια να γίνεται ή σπορά του σίτου και άλλων δημητριακών μόνον με σκαπάνην, δηλ. να μη χρησιμοποιήται άροτρον ; ο.κ.α.ν... το... έ.δ.α.φ.σ... έ.ε.λ... το... επιτρέπει

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὕνι· καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ... καθέτως

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. Προσέμετον... δ.ἰ.α. τὴν... εὐχρηστικῶς... εὐχρηστικῶς,
εὐχρηστικῶς... αἰ... δημοτικῶς... ..

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημοτικῶν. Πόσα ὄργανα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργανα αὐτά: π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

ἔχρηστο...ματ'...ἀρχὸς...τὸ...Μαίεσις...ἐφ' ἑσθλ.
ἐπρόκειτο...περὶ...ἀφρῶν...ἀφραταπανάσει...ἢ...ἀδελφ.
κρίματα...κατόπιν...καὶ...περὶ...τὸ...τέχον...τοῦ...καί...
δοκιμίου...τὸ...διδοῦμεν...καὶ...τέχον...ἢ...παρὰ.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

Παύ. περισσότερο... με επιμέλεια...
επρόκειτο... περί... υπηρετιών...

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Τουλάχιστον... ἐν... ἐν...

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Μάρτιον. - Σεπτεμβρίου. - ὁκτ. - ὁφρῶ.

5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τ ο δισάκι εις αυτό περιέχεται ο σπόρος και εξ αυτού λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;.....

To... digadi... uai... noqodius... uai... xexue!

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουσία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Εἶναι... το... αὐτῶ... ..*

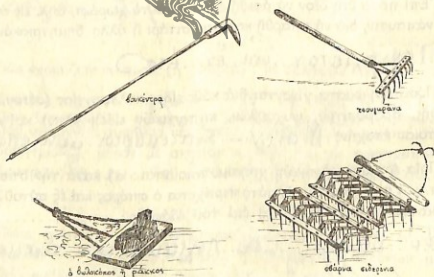
ὀμρον... εἶναι... βουκέντρα... (φαίνεσθαι)... ἐποπιδεῖται... ἑλλειψοειδῆ... σιδηρῶν... ἀντικείμενον... σχήματος... Γ... ἢ... αὐτῶ... κοπτερά... το... αὐτῶ... ὀμρον...

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Ναί... ..*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσάπῃ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Τ.α. πρόσωπα πὰν βοηθοῦσιν Ἀφρατία
..τερεάμια..

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

..ὀσπρία.. τα.. πὰν.. καλλιεργεῖται..

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

Τα.. μακρὰ.. ἔργα
διὰ τὴν.. καλλιέργειαν.. ρόβη.. καὶ.. σανόν..
Διὰ.. τριφυλλίου.. αἱ.. αὐτὰ..

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἔσπερνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

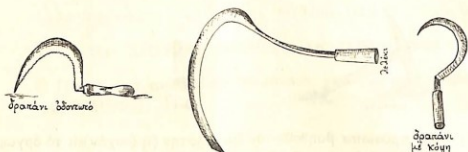
Ἐφυτεύοντο.. ὅταν.. ἔσπειραν..
..ὅταν.. ὅταν..

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεϊα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).....

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *ταῦ δρεπανιοῦ... ἦτο... ὀδοντωτὴ... ἐντὸς τοῦ χειρωνακτοῦ... ἦτο... ὁμαλὴ.*
- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;..... *ἡ χειρολαβὴ... ἦτο... ἐν... τῷ... οἰκιστῇ... τῇ χειρολαβῇ... τῇ... ἐλίσσεται... αὐτὴ...*

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αυτά τὰ θηριστικά ἐργαλεία; (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ἄ.) Τὰ κατεσκεύαζον οἱ ἀγροὶ. ὁ δὲ σιδηρεὺς φρουρὸς.

(2.4.10)

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *ἡ το... ὡ... τῶν... ἀσπρίων... ρεβιθίων... ρόβης... φασκῆς... λαθουριῶς...*

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ ἐθερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. *Αναμειγνύω... τοῦ... ἀναμειγνύω... τοῦ... σίτου... καὶ... τοῦ... ἀναμειγνύω... τοῦ... χυμοῦ... ἐν... χυμῷ*

- 2) Οί στάχυες πού ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

μετά τον θάνατόν της πώς ελεγοντο (ή πώς λεγονται).

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ὅλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμὲς,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; Ναι... Χεριές... ἐπὶ τὸ πνεῦμα
οἱ ἴδιοι... οἱ δὲ χεριές... αὐτὸ ἐπὶ τὸ πνεῦμα
ἐπὶ τοῦ ἐδάφους...

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεῖρες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλὴ τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ... *ἐπὶ πονοθετοῦντο*
δύο... ἢ... τρεῖς... χεῖρες... ἐπὶ... τοῦ... ἐδάφους... μὲ
τοῦ... ἐδάφους... πρὸς... αὐτὴν... κατεύθυνσιν.
μοῦ... μαζὶ... ὅταν... πρὸς... διεκδοκῶν...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. Αγκυαλιές.....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἡ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον ; Καὶ ἄνδρες...
καὶ γυναῖκες... μαζὺ, πολλοὺς ἤρχοντο...
καὶ... ἐκ... χωρίων... χωρίων........

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι : με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξοκοπὴς). Ποία ἦτο ἡ αἰοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ἀνομοτολογίαν). Οἱ μεροκαματάρ...
πιδες... ἡμείβοτο... καὶ... ἀποκοπὴν... οὐχί...
ἐργαζόμενοι... καὶ... δι' ἡμερομισθίου...
τὸ... ἡμερομισθίου... ἔσω... μετα' ἡ... καὶ...
ἔστω... φαγητοῦ........

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατ'
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβά-
λουντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπῳσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;.....

Διὰ... να... προστατεύουν... τὴν... ἀριστερὴν...
χεῖρα... καὶ... ἰδίᾳ... τοῦ... δεξιῶν... εἰσπο-
δεχονται... τὴν... μαχαμαριὰν........

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἰ. δίδετο... ὅρι... μέχρι... τῆς... τοῦ... τοῦ...
 δει... ἐπ' ἑφ. κ. ὁ παρ. χ. χωράφ. α. ὁ ἐφ. ρ.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐτραγουδοῦσαν... παλαιά...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς, ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

... τοῦ... τελευταίας... αὐτοῦ... στάχυν... τοῦ...
 ἔπλεκε... ματαστῆμα... εἰς... πρὸς... τοῦτο
 εὐθὺς... καὶ... τὰ... ἡμέρας... ἐποθετοῦν...
 εἰς... τὰ... εἰς... τοῦ... καὶ... ἐπὶ...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

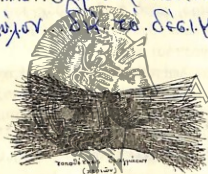
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἐξ... τοῦ... παρ... τὸ... χειρὸς... ἐδίδετο
 τὴν... ἐπ' ἑφ. κ. τὸ... πρὸς... γὰρ... καὶ... τριῶν...
 α. στάχυν...

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν ἐγίνετο...
 ὑπὸ πρόσωπον εἰδικῶν κατὰ φύσιν με-
 εἰδικῶν πτέρων. Τὸ δέσιμον ἐγίνετο...
 μετὰ τὸν κορμὸν τῆς βρύσης. Πολλοί...
 μαζί καὶ βρεγμένοι ἔχον μετρητὰ...
 ἔχον... ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ εἰδι-
 κὸν... ζύγον... δέσιμον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ἀφήνοντο ἐν τῷ μέρῳ δὲ... ἐγίνετο...
 τὸ δέσιμον.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Ἀπὸ... τοῦ... ἀρχαῖο... Ἀφρίδιου.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικῶν σχεδίων, αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. Ἡ... ἐξαγωγή... τῆς... σκαπάνης...
ἐγίνετο... καὶ... γίνεται... καὶ... ἐξήρατο... ἀπὸ τῆς
δικ... τῆς... τῆς... καὶ... τοῦ... διὰ... τοῦ...

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ἡ... διατροφή... τῶν... ζώων... ἐγίνετο... διὰ...
τοῦ... καὶ... τοῦ... τοῦ... ἐγίνετο
διὰ... τοῦ... τοῦ... ἢ... τοῦ... ἐξήρα-
νετο... ἐπὶ... καὶ... ἐξαποθηκεύετο... ἐν... τοῦ...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κοσ-
σαν κ.ἄ.). Ἐθερίζετο... περὶ... τοῦ... τοῦ...
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογία, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

.....

.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μεταφέροιτο... διὰ... δῶν... ἢ... αὐλοῦ... ἢ
τοῦ... ἀλώ... η... τοῦ... ἐνοστο... ἦτο... περὶ... ὄν... τοῦ...
χωρίου... ἐν... ἦτο... καὶ... ἢ... ἀχυρῶν... διὰ
τοῦ... ἐκ... τοῦ... τοῦ... ἀχυρῶν... ..

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος, ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; Εἰς... ..

Θ.ε.μ.ω.ν.κ. ... ἡ τοποθέτησις... ἐξίκετο... μέ...
τοῦ... ἀλ... τοῦ... τοῦ... ἐκ... ..

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἀχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ο... ἀχυρῶν... ἐξίκετο... ἐν... τοῦ...
ἀλ... ..

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Ἦτο... ..

ὁ... ἐν... μέ... ἐμφαν... ὑψηλ...
καὶ... ..

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀρτῆν... εἰ... μίαν... καὶ... μόνον... οἰκογενείαν

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀ. ἀ. 14

10-15... τοῦ θύου... μέχρι... 15... Ἀ. ἄ. 15-16...

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Συνηθιστὰ... 10-15... χωματάλωνο, Κούρο

ἐκαστὸν... 10-15... μέτρων... περὶ 10...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)... ἐξυπνο... 10-15... 10-15... πρὶν

ἀ. π. ο. μ. ο. ἡ. ρ. τ. ο. ... 10-15... 10-15... πρὶν

ἐξυπνο... 10-15... 10-15... πρὶν

10-15... 10-15... πρὶν

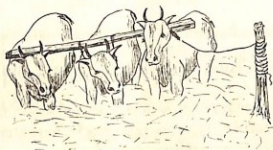
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Συνηθιστὰ... 10-15... Κυριακῇ

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

ῤῥιπτοῦται... ἀνακατεμύχεται... αὐτὸ τὸ δυνάμιον.
... πῶς... μετρεῖται... ..

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουργας, δοικάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον σκροῦ των τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρῃ», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

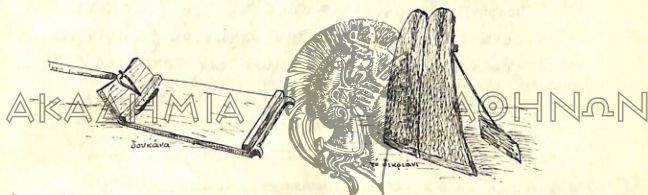
Τὸ ἀλώνισμα ἐξήχεται... ὡς... ἀνωτέρω...
... περιγράφεται... ..

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Εἰς... το... μέσος... τοῦ... ἄλωνα... ὑπῆρχε... ὁ... στήλη
(δουκάνη)... ἀπὸ... ὅπου... ἐξαρτῶντο... διὰ... σχαίχου
... τοῦ... ἐξευγμένον... τοῦ...

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνη, δικριάνη, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;.....

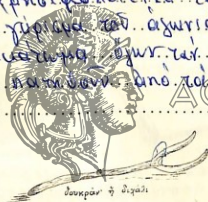
Ἀπὸ... τοῦ πρωῦ... ἀρχίζει... ὁ ἀλωνισμός...
 μου... ἐξ ἐξέως... τοῦ πρωῦ... ἀπογεύμα-
 ... τοῦ ὠρῆς... τοῦ ἐσπερινῦ... ἐπαναλαμβάνω...
 ... πάλιν... ἐξ ἐξέως... ..

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ἐχρησιμοποιεῖται τὸ διχάλι...
 ... τοῦ γύριμα τοῦ ἀλωνιστοῦ (γύρισμα...
 ... ἀνακατασκευάζω... τοῦ ἀλωνιστοῦ...
 ... τοῦ ἀλωνιστοῦ... ἀπὸ τοῦ ξύλου... ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
 πους στάχους ;
 τοῦ γύριμα...
 τοῦ ἀλωνιστοῦ... ..

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
 πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
 φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
 διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Ἦτο ἐν χρήσει... τοῦ ἀλωνιστοῦ...
 τοῦ ἀλωνιστοῦ... ..

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .. ἔνα... καὶ... ἑκατὸν...
.. ἡμέραν. ..

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τὰς τοῦ ζῶα ἢ ὑπὸν (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικὸν ἀλωνιστὴν (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιστῆς) οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν ..

Ὁ... ἴδιος... ὁ... γεωργὸς... ἀλωνίζε... τοὺς... ἄχους...
... ἐμὴν... ἐχρησιμοποιοῦν... καὶ... τοῦ... ἀλωνιστῆ...
... εἶχον... τὰ... βοδία... καὶ... τὰ... ἄλογα... πάλιν...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ τὰς καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἦτο... τὸ... κοπάνισμα... καὶ... ἴδιος... εἰς... πάλιν...
... ἐρίσαν.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μήκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; ..

Ἦτο... τὸ... ἀπλὸν... ἀπὸ... καὶ... ἑκατὸν...
... εἶχε... ἐν... ξύλῳ... δένδρῳ... καὶ... γένει... ἀπὸ... ξύλο...

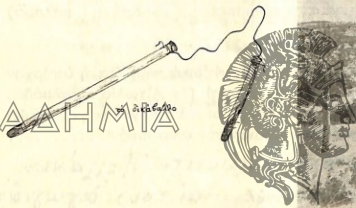
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)... *εἰς τὰ σταχῶν... καὶ ἰδίᾳ
ἐν τῇ ἀρίστῳ... φακῶν, ρεβιθῶν, φακῶν κλπ.*

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο κομμένον διὰ τὸ κοπάνημα
μακρὸν ὡρὸς δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; ... *ἐγίνετο ἐν τῶν πελάτων... τῆς
οἰκογενείας... ἀλλ' ἐν πλεονεξίᾳ καὶ ὑπὸ
προσώπων... ἐπ' ἀμοιβῇ... ἐργάζομενοι...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

ἔχρηστο... καὶ... εὐδελαν... ἐν... τὸ... ἔδαφος... ἀλλὰ καὶ... ἀπὸ τῆς... ἐν... τὸν... ἀποχωρισμόν... ἐν... καρποῦ... ἐν... τῶν... ἀχυροποίησιν... ἐν... σταχύων...

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

ἔτραγουδοῦτο... πολλὰ... τραγούδια...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπινοήθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.) ; (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

πρῶτον... τὸ... ἔγινε... ἀπὸ... φανερά... πρῶτον...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα ; (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο ; (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... ..

ἀχυρο... τὸ... ἐν... ἐτοιμασμένοι... ἐν... ..

ἀχυρο... καὶ... δια... ..

ἀφ'... ..

ἐμαστένετο... ..

τοῦ δικιργιάν (ἐλάνου)

τοῦ δικιργιάν (ἐλάνου)

τοῦ φινάρ (ἐλάνου)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

...ὁ...ὠρεσ...εἶχε...αἰχμη...αερογρυφο...
.....
.....
.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φυτῶρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

...Κατ' ἀρχὰς εἰχέτο...μέ...τὸ...θρινάκι...μου...
...ἰχνογράφον...διὰ...τοῦ...αἰχμη...
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

...ἰχνογράφον...μου...αἰχμη...
.....
.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινες τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

...τὰ χονδρὰ...αἰχμη...τεμάχια...εὐαλωτό...
...κόμπια...αἰχμη...διὰ...τῶν...ἀποχωρισμοῦ...τοῦ...
...εὐαλωτό...εὐαλωτό...
.....
.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

ἔχιντο... μετὰ... δριμόνομα...

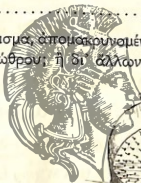
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

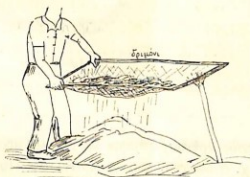
ΑΘΗΝΩΝ

κοσκίνο παλιό δερμάτινο

κούρος ἢ ἀριτύλος

δριμόνη

νων μετὰ διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνη, δορμόνη, δριμόνη, ρεμόνη κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

ἔρχετο... τὸ... λιχνίσμα... ματ... ἀρχ... μέ... τὸ...
μαρναλῶ... ἢ... θριτταμί... διότι... ὁ... σωρὸς... εἶχε... πασσ...
ἄχυρα... καὶ... δέν... μνηροδο... νῆ... ποίρη... τὸ... ζυγὸφτι...
ὄν... ἀπεμυρίσσαντο... ἀφαι... ἄχυρα... ἐχρηθιμοποιεῖ...
τὸ... ζυγὸφτι...

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

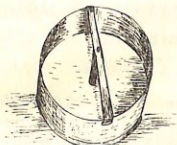
ἡ... μαρνα... ἐχρηθίσθη... εἰς... σωρὸν...
τὸ... ζυγόν... ἐχρηθίσθη... εἰς... σωρὸν...
τὸ... ζυγὸφτι... τὸν... λιχνιστὸν... καὶ... τὸ...
ζυγὸφτι... ἐμπηγνύεται... εἰς... τὴν... κορυφὴν...
τὸ... σωρὸς... τὸ... σταυρὸς...

- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Ἐοῖδε το... τὰ... δευκα... ὡς... ἐξέχετο, ἤρχετο
ἂ... ἰδιός... ὁ... δευκα... Τὸ... μέτρον... ἐξέχετο
... ταράρι... ἔτα... ταράρι... ἰα... οὐάδες.....

μίσκοιλε

κούτελος

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογράφηματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

... Ἐχρησιμοποίητο... τὸ... ταράρι... ὡς...
δοχεῖον... ἐν... μέτρον... χωρητικότης... ἰα... οὐάδες...
... ταράρια... ἴσον... ἔτα... ὡς... ..

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

... Ἐπιπονήκευον τα... ἐν... ταῖς... ἀμπάραι... ..

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;
 Τὸ... ὄχυρο... ἐκαποδμημένο... ἐν τῷ... ἀχρῆμα.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...
 Γίνεται... μετὰ... τὸ... ἀλώνισμα... καὶ... πα-
 χυόπερον... τῶν... ἐγίνετο:

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της ; ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τὸ... ἀναμμα τῆς φωτιᾶς... ἐλαμβάνεται...
 χωρεῖ... κατὰ τὴν... 23 Ἰουνίου (Κληδόνου)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;
 Ἐλαμβάνεται... χωρὶς... ἐν τῷ... χωρίῳ...
 καὶ... κυρίως... ταῖς ἑσπεριναῖς... ὥραις...

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Ἦ... αὐ... τ... ἔ... ε... α... ν... ..

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;

... τ... ἡ... π... μ... αἰ... παι... αἰ... ἡ... μ... ..

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος;

... τ... δ... μ... .. ε... ε... τ... τὰ... παι... αἰ... ἀν...
τὰ... π... ρ... τ... χ... ρ... μ... ε... ..

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

... τὰ... παι... αἰ... πα... ρ... ε... - πα... ρ... ε... ε... ε... χ... λ... κ... ο... ν...
τὸ... χ... ω... ρ... ι... ὁ... μ... ε... τ... ε... μ... ο... ρ... ι... αἰ... ἀ... φ... ο... μ... α... γ... ο... ν...
τ... ο... ν... δ... αἰ... μ... ο... ν... τ... ο... ν... μ... α... θ... ο... ι... σ... ο... ν... ἀ... ῥ... ω... ν... τ... ε... χ... λ... ο... ν...
ἐ... ν... τ... ο... ν... ε... φ... α... ν... ο... ..

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

Κατὰ τὸ... ἄ... τ... α... μ... α... τ... ο... φ... α... ν... ο... .. ἐ... π... ι... μ... ρ... α... τ... ο... δ... ε...
... ἡ... σ... υ... κ... ῆ... θ... η... α... .. καὶ... τ... ρ... α... θ... ω... δ... ο... ν... τ... αἰ... δ... ι... αἰ... φ... ε... ρ... α... τ... ρ... α...
... θ... ἡ... ν... δ... ι... α... .. αἰ... φ... ῖ... χ... ρ... ὀ... χ... ε... .. καὶ... α... ὀ... χ... ρ... ὀ... χ... ε... ..
..... ἐ... χ... ρ... ὀ... χ... ε... .. καὶ... α... ὀ... χ... ρ... ὀ... χ... ε... ..

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

... χ... ο... ρ... οἰ... .. καὶ... π... η... δ... ῆ... μ... α... τ... α... γ... ῖ... ρ... ω... .. ἀ... π... ὅ... .. τ... ῶ... φ... ω... τ... ι... αἰ...
.....
.....
.....

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....
.....
.....
.....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σιδερόν περιστρεφόμενον.

Διὰ ὄργανα καὶ εὐθείαν
γραμμὴν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

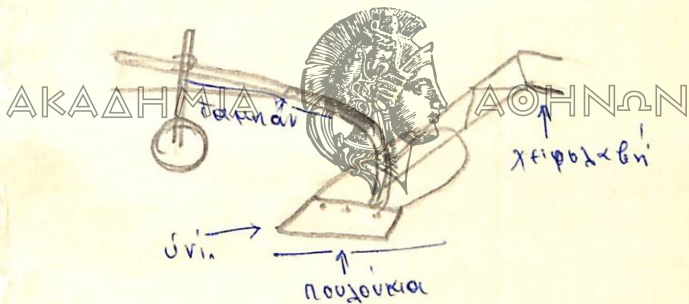
Ταμνάν.

ὑπὶ

ΠΟΥΛΟΥΚΙΑ

Σιδυροῦ μονόφτερο.

Εὐαίρο ἄροτρο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Zugon

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

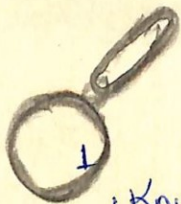
- 1 Zibles.
- 2 Zugon
- 3 Naumatol.

7

AKAΔHMIA

Ζυγόν

ΑΘΗΝΑΝ

1 Κουδδούρι.
1 Κουγούρι.

Τόνα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

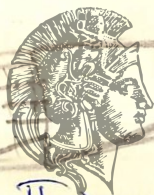
Αιυέδ

ΑΘΗΝΩΝ

Αιυέδ σχήματος Π. ζυ αβήρου δια
τὸ σπῆγμα σπῆρος ἐδάφους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Παδαμαρία.

Προστατευτιμὸν ἔχουσιν αὐτῶν
ἐν ἀριστερᾷ χειρὶ κατὰ τὸν θε-
ρισμὸν, ἦτο ἐν ζύγῳ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Αρσενάρι

ΑΘΗΝΩΝ

Πέδευας.
Πέδευλ.

AKAΔHMIA

Σαβίλ.

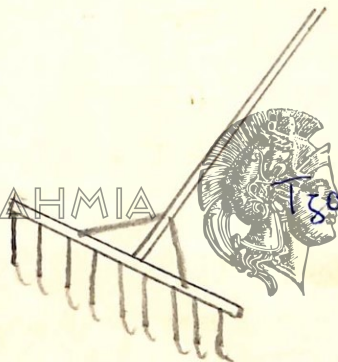
AOHNΩN

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Τσουμπάρα

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Το γράφι